

دانشگاه هوهنم
Hovehnam University

دهمین همایش ملی

انجمن روانشناسی
تاسیس ۱۳۵۳

تازه های روانشناسی مثبت

ISC

Sponsored and Indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

مدل یابی معادلات ساختاری در رابطه بین اعتماد در روابط بین فردی با ناپایداری ازدواج با میانجی گری نگرش به روابط پیش از ازدواج در دانشجویان

محمد رضا کامیاب فرا^۱، قاسم آهی^۲

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی بالینی، واحد کاشمر، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشمر، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

چکیده

هدف این پژوهش با هدف بررسی نقش میانجی روابط پیش از ازدواج در رابطه بین اعتماد در روابط بین فردی و ناپایداری ازدواج دانشجویان انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه‌ی آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بودند که حدوداً ۲۸۰۰ نفر کل دانشجویان و حدود ۵۶۰ نفر دانشجویان متاهل دانشگاه می باشند. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران و استناد به پژوهش تجزیه و تحلیل داده های چند متغیره در تحقیقات علمی (هومن، ۲۰۱۷) ۳۰۰ نفر تعیین شد. که این تعداد به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش مقیاس اعتماد در روابط میان- فردی زوجین رمپل، هولمز و زانا (۲۰۰۱)، پرسشنامه نگرش به ارتباط پیش از ازدواج کردلو (۱۳۸۹)؛ پرسشنامه ناپایداری ازدواج ادواردز، جانسون و بوث (۱۹۸۷) بود. داده های پژوهش با استفاده از روش تحلیل مسیر تحلیل شدند. یافته ها نشان داد که مدل نقش میانجی روابط پیش از ازدواج در رابطه بین اعتماد در روابط بین فردی و ناپایداری ازدواج از برازش خوبی برخوردار است. یافته ها نشان داد که اثر غیرمستقیم اعتماد در روابط بین فردی با میانجی گری روابط پیش از ازدواج بر ناپایداری ازدواج معنی دار است. یافته های این پژوهش نشان داد که روابط پیش از ازدواج می توانند نقش غیرمستقیمی در افزایش اثرات اعتماد در روابط بین فردی بر ناپایداری ازدواج بگذارند.

کلیدواژه‌ها: روابط پیش از ازدواج، اعتماد در روابط بین فردی، ناپایداری ازدواج

دانشگاه همایون
Homageen University

دهمین همایش ملی

موسسه همایون پژوهش
آگهی نگر
شماره ملی: ۱۳۸۵۴۳۳۰

تازه های روانشناسی مثبت

مقدمه

ازدواج و تشکیل خانواده یکی از حساس ترین تصمیمات دوران زندگی است که اقدام آن نیاز به بررسی و دقت، هوشیاری و مشورت با افراد با تجربه دارد، چرا که غفلت و اشتباه در این زمینه یک عمر پشیمانی را به دنبال خواهد داشت. برخی از پشیمانی‌ها زودگذرند و پس از چندی به دست فراموشی سپرده می شوند اما گاه این پشیمانی با رنج و درد همراه می شوند که تا پایان عمر ناچار به تحمل آن خواهیم بود (میرشکار، ۱۳۹۰).

این را همه می دانند و همه می گویند که ازدواج به این معنی است که دختر و پسری که پیوند زناشویی می بندند می باید تا پایان عمر در کنار هم باشند، در غم و شادی یکدیگر شریک گردند و از زندگی با یکدیگر لذت ببرند تا بتوانند بهره لازم را از زندگی بر گیرند و فرزندان شاد، سالم و مفید برای خود و خانواده و جامعه تربیت کنند. متأسفانه دستیابی به این اهداف چندان هم آسان نیست و ازدواج و زندگی زناشویی جزئیات بسیاری را در بر دارد که تعداد معدودی از پسران و دختران از آنها آگاهی دارند. در بیشتر موارد پسرها و دخترها از درخواست و هدف خود از ازدواج آگاهی لازم را ندارند و تنها بعد از ازدواج است که به بسیاری از جزئیات زندگی و اهمیت آن پی می برند و گرفتار مشکلاتی می شوند که حل آنها به سادگی امکان پذیر نیست و ازدواج آنها ناموفق و ناپایدار می گردد. ناپایداری ازدواج و گاهاً طلاق برای اکثر زن و شوهرها شکستی غیرقابل جبران محسوب می شود (نایب، بیرلین، رامستد و لیچنر^۱، ۲۰۲۰).

بنابراین ناپایداری ازدواج همراه مفاهیمی مانند از هم پاشیدگی زناشویی، قطع روابط زناشویی، طلاق، کیفیت زناشویی پایین و ترک ازدواج استفاده شده است. ناپایداری ازدواج به عنوان گرایش زوج به طلاق اشاره دارد و در برگرفته سه حالت است که عبارتند از: ۱- یک وضعیت عاطفی (من چه احساسی درباره ازدواجم دارم؟)، ۲- نگرانی‌های شناختی رابطه (من چه فکری درباره چگونگی نتیجه احساسم می کنم یا پشت احساس من چه فکری وجود دارد؟) ۳- اعمال معین (من واقعاً در نتیجه احساسم و افکار متعاقب آن دست به چه اعمالی می زنم؟) (نظری، صاحب‌دل و اسدی، ۱۳۸۹). در تعریفی دیگر، مفهوم ناپایداری ازدواج به عنوان گرایش زوج به طلاق اشاره دارد که این موضوع شامل دو حالت است: ۱- حالتی شناختی (فکر کردن درباره این موضوع که آیا ازدواجشان در وضعیت دشواری قرار دارد یا فکر به وقوع پیوستن طلاق) ۲- حالت رفتاری (عملی که فرد در نتیجه احساسش و یا در گفتگو با همسرش درباره طلاق انجام می دهد). ناپایداری ازدواج در واقع زمانی مطرح است که یک عضو از زوج یا هر دو عضو زوج درباره طلاق یا جدایی می اندیشند و یا اعمالی را انجام می دهند که به پایان رساندن ازدواج گرایش دارد (هالوگ و ریچتر^۲، ۲۰۱۰). به طور کلی مفهوم بی ثباتی به عنوان قطب منفی از یک پیوستاری که تداوم و پیوستگی ازدواج را نشان می دهد، دیده می شود. یک ازدواج باثبات و پایدار

¹- Nieben, Beierlein, Rammstedt, Lechner

²- Hahlweg & Richter

دانشگاه هرمزگان
Hormozgan University

دهمین همایش ملی

موسسه علمی و فرهنگی
آگهیون نگار
شماره ملی: ۱۳۸۵۳۳۳۳

تازه های روانشناسی مثبت

نیروهای زیادی دارد که هر عضو زوج را ملزم به با هم بودن می کند، یک ازدواج ناپایدار و بی ثبات نیروهایی دارد که هر عضو زوج را در جهت جدا شدن از هم سوق می دهد (فرح بخش، ۱۳۹۴).

گریف^۳ (۲۰۰۰) در تحقیق خود به این نتیجه رسید زوجینی که در زندگی خود ازدواج ناپایداری دارند، احساس شکست کرده و افکار گوناگونی مانند ناامیدکننده ای به ذهنش خطور می کند و به همراه این افکار، احساساتی چون خشم، شرم، احساس لطمه و زیان دیدگی، حسادت، فریب خوردگی، ترس و عدم اطمینان به او دست می دهد. برخی افراد وقتی با ازدواج ناپایدار در زندگی زناشویی خود روبرو می شوند به واکنش های شدیدی مانند حالت تهوع، اسهال و استفراغ مبتلا می شوند. با توجه به این آثار و پیامدها می توان نتیجه گرفت که ازدواج ناپایدار همیشه موجب ضربه شدید به زوجین شده و این تهدیدی برای سلامت زوجین و همه اعضای خانواده است. بنابراین با توجه به پیامدها ضرورت شناسایی پیش بین های مرتبط با ناپایداری ازدواج احساس می شود. یکی از متغیرهایی که نقش موثری بر ثبات و یا بی ثبات ازدواج دارد اعتماد در روابط بین فردی است. برقراری روابط و اعتماد در روابط بین فردی، اولین ضرورت یک زندگی اجتماعی است. یکی از رسالت های مهم انسان در جهان ایجاد گسترش، تداوم بخشیدن و عمق بخشیدن به روابط بین فردی است. روابط بین فردی مهمترین مولفه های زندگی ما از بدو تولد تا هنگام مرگ هستند بزرگ ترین تنبیه برای انسان تنها ماندن است (هدایتی و شبانیانی، ۱۴۰۰). اساس رابطه نزدیک و صمیمی، اعتماد بین طرفین است. اعتماد، مهمترین مسئله در روابط بین زوجین تلقی می شود و اغلب در کنار تعهد و عشق به عنوان هسته مرکزی رابطه ایده آل در نظر گرفته می شود. اعتماد به عنوان جنبه ای از شخصیت فرد تصور شده است که شرایط زندگی را قابل پیش بینی و افراد را قابل اتکاء می کند (اکبری بورنگ و قوامی راد، ۱۳۹۴). همچنین اعتماد براساس تجربیات و تعاملات خاص در روابط ایجاد می شود. بنابراین، با پیشرفت روابط عاشقانه، توسعه می یابد. تحقیقات نشان داده است که میزان اعتماد زوجین در زندگی زناشویی با میزان عشق بین آنها همبستگی بالایی دارد. گبی، لافونتین و بورک^۴ (۲۰۱۲)، اظهار داشتند که اعتماد برای خودافشایی در روابط بین فردی ضروری است. همچنین آنها معتقدند که صمیمت متقابل ممکن است براساس اعتماد متقابل شکل گیرد. سرانجام، به نظر می رسد اعتماد متقابل پیش شرطی برای تعهد است در مطالعات مختلف اشاره به دو ویژگی مهم اعتماد بین فردی شده است. اولین مورد، مربوط به خیرخواهی شریک زندگی است. آیا در زندگی مشترک، برای زوجین آسایش و رفاه دیگری هم اهمیت دارد یا فقط به رفاه خودش فکر می کند؟ در حقیقت خیرخواه بودن در روابط زوجین، اغلب منجر به تمرکز زوجین بر روی اهداف و منافع مشترک زندگی زناشویی می شود و همچنین می تواند در پیش بینی رفتار زوجین در آینده تأثیر بگذارد. ویژگی دوم، مربوط به صداقت است (نایب و همکاران، ۲۰۲۰). تا چه اندازه می توانم باور داشته باشم، که شریک زندگی ام در مورد اتفاقات مسائل

³ - Greeff

⁴ - Gabbay, Lafontaine & Bourque

دانشگاه هرمزگان
Hormozgan University

دهمین همایش ملی

مؤسسه علمی خانواده‌پژوهی
انجمن نگر
شماره ملی: ۱۳۱۵۱۳۳۳۰

تازه‌های روانشناسی مثبت

زندگی‌اش با من رو راست است؟ هر دو ویژگی خیرخواهانه و صادقانه، برای ارزیابی رفتار آینده زوجین مهم است. هر چه زوجین در رفتارشان نسبت به هم بیشتر خیرخواه و صادق باشند، احتمال پیش‌بینی آینده مطلوب در روابط شان بیشتر خواهد بود. در حالی که خیرخواهی و صداقت از نظر مفهومی متمایز هستند، اما ممکن است در روابط بین‌فردی، به ویژه روابط صمیمی، چنان در هم گره خورده باشند که از نظر عملیاتی از هم جدا نشوند. همچنین هر چقدر اعتماد بین زوجین افزایش یابد به همان میزان مشکلات زناشویی کاهش پیدا می‌کند (اسلام^۵، ۲۰۲۲).

در این راستا، نوریس و زویگنهافت^۶ (۲۰۰۹) نشان داد زوج‌هایی که سطح اعتماد بیشتری دارند، مدام اسنادهای مثبتی را نسبت به یکدیگر و رابطه‌شان ابراز می‌کنند و رضایت بالاتری از ازدواج خود دارند. وجود اعتماد در رابطه زناشویی، بخشش را بین زوجین افزایش می‌دهد و باعث می‌شود زوجین خیلی مسائل ناچیز را نادیده بگیرند و کیفیت رابطه زناشویی را افزایش می‌دهد (رضانی، موسوی‌پور و پیرانی، ۱۴۰۱). میرعالی، میرهاشمی و میرعالی (۱۴۰۰) در پژوهشی نشان دادند بین زوجین رضایت‌مند و دارای تعارض زناشویی در میزان اعتماد در روابط بین فردی تفاوت معناداری وجود دارد و زوجین دارای تعارض، اعتماد در روابط بین فردی کمتری را نسبت به زوجین رضایت‌مند در روابط نزدیک بین فردی زناشویی خود احساس می‌کنند.

با این وجود عوامل متفاوتی می‌تواند رابطه بین ناپایداری ازدواج و اعتماد در روابط بین فردی را میانجی‌گری کند و در روابط بین این دو متغیر نقش داشته باشد تحقیقات پیشین به عوامل گوناگونی مانند عشق، صمیمیت، رضایت جنسی، داشتن مهارت‌های زندگی، خوش‌بینی اشاره داشته‌اند ولی تا کنون تحقیقی که به نقش میانجی‌گری روابط پیش از ازدواج پرداخته باشد، در جستجوهای محقق یافت نشد در صورتی که روابط پیش از ازدواج یکی از متغیرهای مهم و تاثیرگذار در پایداری و ناپایداری ازدواج می‌باشد. کیفیت روابط قبل از ازدواج، چگونگی ازدواج و شیوه‌های ارتباطی در بروز رضایت زناشویی دخیل است (مهری نژاد، ۱۳۹۳). یکی از مهمترین اثرات روابط پیش از ازدواج، به اهمیت تجارب اولیه و خاطرات باقی مانده از آنها مربوط است که در شرایط مشابه مدام مرور و با آن شرایط مقایسه خواهد شد. حافظه مربوط به یک تجربه شرایطی را در بر می‌گیرد که تفکر و رفتار فرد را در مورد تجارب آینده‌ی در موقعیت مشابه تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین مطالعه نقش روابط قبل از ازدواج، بر رضایت زناشویی ضروری به نظر می‌رسد. روابط پیش از ازدواج در جامعه ما پدیده‌ایست نو که در هیچ دوره‌ای در کشور ما به این گستردگی چه در سطح رفتاری و چه در سطح نگرشی دیده نشده است (مولدن^۷، ۲۰۱۲). چرا که این روابط در فرهنگ، ارزش‌ها، آداب و رسوم و هنجارهای جامعه ایرانی هیچ جایگاهی نداشته است. اما در سال‌های اخیر همراه با حضور گسترده زنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی و با گسترش بیشتر رسانه‌های گروهی و دگرگونی‌های بنیادی در بستر زمینه‌های فرهنگی جامعه

⁵ - Islam

⁶ - Norris & Zweigenhaft

⁷ - Molden

دانشگاه همدان
Hamedan University

دهمین همایش ملی

مجلس شورای اسلامی
آئین نامه نگار
کمیته ملی ۱۳۸۵-۱۳۹۰

تازه های روانشناسی مثبت

پذیری، پدیده روابط و معاشرت دختر و پسر پیش از ازدواج از درون روابط بین فردی جوانان در حال زایش است و یافته های پژوهشی نیز این گفته را تأیید می کند (چاروات، گارنو-روزنر، مونک و کولنر^۸، ۲۰۲۳). مسلمی سراجی و بوستانی پور (۱۳۹۸) در تحقیقی نشان داد افسردگی بر رابطه بین ناپایداری ازدواج و تعارضات زناشویی نقش میانجی گری دارد. صدفی، منیرپور و میرزاحسینی (۱۳۹۸) توافق سنجی ازدواج رابطه بین ناپایداری ازدواج و توانمندی را میانجی می کند.

با توجه به مطالب بیان شده و نظر به اینکه آدمی موجودی اجتماعی است و ارتباط با دیگران به خصوص جنس مخالف بخشی از زندگی اجتماعی فردی است، با رشد چنین ارتباطاتی رابطه عاشقانه با غیر همجنس و قرار ملاقات گذاشتن با او شروع می شود (سلیمانی، فراهنی، موجودی و طاهری، ۱۳۹۰). به دنبال این ارتباط ممکن است فعالیت های مضر زیادی رخ دهد که نوجوان به سبب وجود عشق در رابطه، آن را منجر به آسیب نمی داند (میرشکار، ۱۳۹۰). با توجه به اینکه در حال حاضر تعداد زیادی از نوجوانان و جوانان خواهان برقراری ارتباط به ویژه به طریق غیر مشروع و غیرمتعارف با فردی از جنس متفاوت هستند و این حقیقت انکارناپذیر غالباً به عنوان مسئله برای خانواده ها دغدغه و نگرانی می آفریند، به ویژه اگر خانواده ها از گرایش های مذهبی بیشتری بهره مند باشند. از آنجا که شناخت و دریافت درستی از نگرش جوانان در این باره نداریم، گسترش روزافزون این گونه روابط می تواند زمینه ساز بسیاری از مسائل و دشواری ها و ناهنجاری های فردی و اجتماعی شود و می تواند نهاد ازدواج و خانواده را با چالش های بنیادی رو به رو سازد و با توجه به مباحث مطرح شده هدف پژوهش حاضر پاسخ به این سوال است که آیا بین اعتماد در روابط بین فردی با ناپایداری ازدواج با میانجی گری روابط پیش از ازدواج در دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر رابطه وجود دارد؟

روش پژوهش

روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ تشکیل دادند. (کل دانشجویان متاهل حدود ۵۶۰ نفر می باشد) حجم نمونه در این پژوهش ۳۰۰ نفر در نظر گرفته می شود. برای انتخاب نمونه از روش در دسترس استفاده شد.

معیارهای ورود به تحقیق: تمایل به شرکت در پژوهش، متاهل بودن، دامنه سنی بین ۱۸ تا ۶۰ سال و معیارهای خروج از تحقیق شامل: مجرد بودن، نقص در تکمیل پرسشنامه ها

ابزارهای پژوهش

مقیاس اعتماد در روابط میان - فردی زوجین^۹

⁸ - Charvat, Garneau-Rosner, Monk & Colaner

⁹ - The scale of trust in interpersonal relationships of couples

دانشگاه هرمزگان
Hormozgan University

دهمین همایش ملی

موسسه علمی و پژوهشی
آگهی نگر
شماره ملی: ۱۳۸۸۳۳۳۰

تازه های روانشناسی مثبت

این پرسشنامه توسط رمپل، هولمز و زانا (۲۰۰۱) طراحی و ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۱۸ سوال است و دارای سه مولفه پیش بینی پذیری (سوالات ۱۴، ۸، ۶، ۵، ۴)، قابلیت اعتماد (سوالات ۱، ۷، ۱۳، ۱۵)، وفاداری (سوالات ۲، ۳، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۶، ۱۸) می باشد. نمره گذاری پرسشنامه بر اساس لیکرت ۱=کاملاً مخالفم، ۲=مخالفم، ۳=تقریباً مخالفم، ۴=نظری ندارم، ۵=تقریباً موافقم، ۶=موافقم، ۷=کاملاً موافقم می باشد. سوالات ۱۸، ۱۴، ۶، ۵، ۴ به صورت معکوس نمره گذاری می شوند. دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۱۸ تا ۱۲۶ است هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد نشان دهنده میزان بیشتر اعتماد خواهد بود و بالعکس. در پژوهش فرزادی و همکاران (۱۳۹۵) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است. ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش فرزادی و همکاران (۱۳۹۵) بالای ۰/۷ برآورده شده است. جاویدمهر (۱۳۹۵) در تحقیقی ضریب اعتبار همسانی درونی مقیاس اعتماد را ۰/۸۲۱ و خرده مقیاس های آن شامل پیش بینی ۰/۳۲۲، اعتماد ۰/۷۷۱ و وفاداری ۰/۸۱۵ به دست آوردند.

پرسشنامه نگرش به ارتباط پیش از ازدواج^{۱۰}

این پرسشنامه را کردلو در سال ۱۳۸۹ ساخته‌اند و ۲۵ سؤال دارد که با هدف بررسی دیدگاه افراد به ارتباط دوستی پیش از ازدواج با جنس مخالف طراحی شده است. این آزمون در یک طیف لیکرت است که به صورت کاملاً موافقم (نمره ۵) موافقم (نمره ۴) نظری ندارم (نمره ۳)، مخالفم (نمره ۲) و کاملاً مخالفم (نمره ۱) در نظر گرفته شده است. نمره به دست آمده نگرش فرد به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف را نشان می دهد. شفیع آبادی و حسن پاشاشریفی نشان دادند آزمون دارای روایی ۰/۹۳ است. آیتی و شهبابی زاده از سال ۸۰ تا سال ۸۷ میزان اعتبار ۰/۸۷ گزارش شده است (کردلو و همکاران، ۱۳۸۹).

پرسشنامه ناپایداری ازدواج ادواردز، جانسون و بوث^{۱۱} (۱۹۸۷)

این پرسشنامه، در سال ۱۹۸۷ توسط ادواردز، جانسون و بوث ساخته شد. این پرسشنامه یک ابزار ۱۴ سوالی می باشد. نمره گذاری ۱۴ سوال اول به صورت طیف لیکرت خیلی=۴، اغلب=۳، گاهی=۲، هرگز=۱ است. نمره بین ۱۴ تا ۲۸ بی ثباتی ازدواج پایین، بین ۲۸ تا ۴۲ بی ثباتی ازدواج متوسط و ۴۲ تا ۵۶ بی ثباتی ازدواج بالا را نشان می دهد. اعتبار این مقیاس با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش شده است. در ایران یاری پور (۱۳۷۹) ضریب اعتبار را ۰/۷۰ گزارش نمود. اخوان راد و همکاران (۲۰۱۲) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است. ریحانی، سلیمانیان، نظیفی (۱۳۹۵) اعتبار این ابزار از طریق آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۴ به دست آوردند.

روش اجرای پژوهش

روش اجرای پژوهش بدین صورت بود که بعد از کسب اجازه از معاونت پژوهشی دانشگاه، از بین کلیه دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ (۵۴۰ نفر) بر اساس فرمول کوکران و استناد به

¹⁰- Questionnaire of attitude towards relationship before marriage

¹¹- Edwards, Johnson and Booth marital instability questionnaire

پژوهش تجزیه و تحلیل داده های چند متغیره در تحقیقات علمی (هومن، ۲۰۱۷) به روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۳۰۰ نفر را انتخاب شدند. لینک پرسشنامه ها در گروه های مجازی ایتا، سروش و تلگرام مربوط به دانشجویان در دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر قرار داده شد و از دانشجویان متاهلی خواسته شد تا به ابزارهای پژوهش با دقت پاسخ دهند. بعد از اینکه پرسشنامه ها کامل شد، برای تجزیه و تحلیل اطلاعات داده ها ابتدا از شاخص های آمار توصیفی برای توصیف مشخصاتی همچون سن و جنس استفاده شد. برای بررسی فرضیه های پژوهش ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل معادلات ساختاری و نرم افزار SPSS-25 و Lisrel 8.8 بکار رفت.

یافته های پژوهش

برای بررسی فرضیه های پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر استفاده شد. از مجموع ۳۰۰ آزمودنی، تعداد ۱۶۲ نفر (۵۴/۰۰ درصد) زن و ۱۳۸ نفر (۴۶/۰۰ درصد) مرد بودند. شاخص های توصیفی متغیر سن آزمودنی ها شامل تعداد، درصد و درصد تراکمی ارایه شده است. دامنه سنی بین ۱۹ تا ۴۵ سال و میانگین سنی $27/07 \pm 6/71$ بود. از مجموع ۳۰۰ نفر، ۱۶۵ نفر (۵۵/۰۰ درصد) زیر ۲۵ سال، ۷۴ نفر (۲۴/۷۰ درصد) بین ۲۵ تا ۳۰ سال، ۲۰ نفر (۶/۷۰ درصد) بین ۳۱ تا ۳۵ سال، ۳۰ نفر (۱۰/۰۰ درصد) بین ۳۶ تا ۴۰ سال و ۱۱ نفر (۳/۷۰ درصد) بالای ۴۰ سال سن داشتند. از مجموع ۳۰۰ نفر، ۲۱۷ نفر (۷۲/۳۰ درصد) کارشناسی و ۸۳ نفر (۲۷/۷ درصد) کارشناس ارشد و بالاتر هستند.

در جدول (۱) شاخص های توصیفی شامل تعداد، میانگین و انحراف استاندارد مربوط به متغیرهای اعتماد در روابط بین فردی، نگرش به روابط پیش از ازدواج و ناپایداری ازدواج ارایه شده است.

جدول (۱) شاخص های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

انحراف استاندارد	میانگین	متغیر	
۴/۵۰	۱۶/۳۳	پیش بینی پذیری	اعتماد در روابط بین فردی
۵/۴۲	۱۶/۵۲	قابلیت اعتماد	
۹/۴۳	۲۵/۴۸	وفاداری	
۲۲/۶۲	۶۰/۸۶	نگرش به روابط پیش از ازدواج	
۱۰/۹۲	۲۳/۵۳	ناپایداری ازدواج	

قبل از تحلیل داده های پژوهش مفروضه های زیربنایی تحلیل مورد بررسی قرار گرفت. از مهمترین این مفروضه ها مفروضه نرمال بودن، یکسان بودن پراکندگی رگرسیون های چند متغیری و فقدان هم خطی بودن چندگانه است. برای بررسی مفروضه نرمال بودن داده ها شاخص چولگی و کشیدگی استفاده شد. نتایج نشان داد هیچ

یک از متغیرهای پژوهش از مفروضه نرمال بودن تخطی ندارند. ضرایب همبستگی بین متغیرهای جدول بیان کننده تایید فرضیه فقدان هم خطی بودن چندگانه است.

جدول (۲) ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

همبستگی های ** در سطح آلفای ۰/۰۱ و همبستگی های * در سطح آلفای ۰/۰۵ معنی دار است

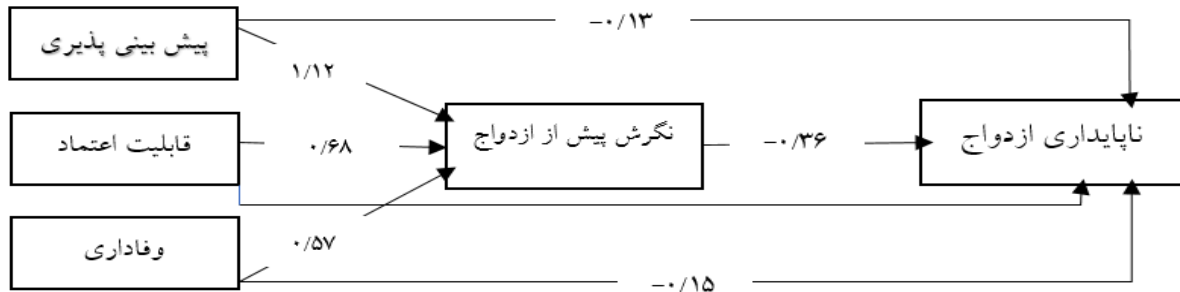
بر اساس اطلاعات جدول می توان گفت که بیشترین همبستگی بین وفاداری و پیش بینی پذیری شد، این همبستگی مثبت و معنی دار گزارش شد ($p < ۰/۰۱$). به علاوه کمترین همبستگی بین پیش بینی پذیری و ناپایداری در ازدواج مشاهده شد. این همبستگی منفی و معنی دار است ($p < ۰/۰۱$). سایر روابط نیز در جدول

ردیف	پیش بینی پذیری	قابلیت اعتماد	وفاداری	نگرش به روابط پیش از ازدواج	ناپایداری ازدواج
پیش بینی پذیری	۱				
قابلیت اعتماد	۰/۵۷**	۱			
وفاداری	۰/۵۸**	۰/۵۵**	۱		
نگرش به روابط پیش از ازدواج	۰/۴۵**	۰/۴۲**	۰/۴۶**	۱	
ناپایداری ازدواج	-۰/۳۷**	-۰/۴۱**	-۰/۴۰**	-۰/۴۷**	-۰/۲۴**

بالا مشخص است.

به منظور پیش بینی "ناپایداری ازدواج از طریق اعتماد در روابط بین فردی با نقش روابط پیش از ازدواج" الگوی مفهومی پیشنهاد شده از طریق روش مدل یابی معادلات ساختاری بررسی شد. روش SEM از آن جهت انتخاب شد که این رویکرد از تکنیک های ترتیبی حداقل مجذور برتر بوده و می تواند به منظور ارزیابی کفایت الگو های نظری، مقایسه الگوها و همچنین برآورد پارام ترهای الگو در بین گروه های مختلف مورد استفاده قرار گیرد (میسرا، کریست و بازنت، ۲۰۰۳). از روش حداکثر احتمال برآورد الگو و از بین شاخص های نیکویی برازش شاخص مجذور خی (χ^2)، شاخص نیکویی برازش (GFI)، شاخص برازش مقایسه ای (CFI)، شاخص نیکویی برازش انطباقی (AGFI)، شاخص برازش نرمال (NFI)، شاخص نرم نشده برازندگی (NNFI)، شاخص برازش افزایشی (IFI) خطای ریشه مجذور میانگین (RMSEA) و ... برای برازش الگو استفاده شد. ضرایب مسیر مدل فرضی در شکل (۴-۱) و ضرایب مسیر متغیرهای برون زا و درون زا در جدول (۴-۷) ارائه شده است.

Chi-square=000.00, df=0, p-value=0.000, RMSEA=0.00

شکل (۱) ضرایب مسیر مدل فرضی ناپایداری ازدواج از طریق اعتماد در روابط بین فردی با نقش روابط پیش از ازدواج

طبق داده های شکل (۱) و جدول (۳) اثر مستقیم پیش بینی پذیری $(\beta = 1/12)$ ، قابلیت اعتماد $(\beta = 0/68)$ و وفاداری $(\beta = 0/57)$ بر نگرش به روابط پیش از ازدواج مثبت و معنی دار است. به علاوه اثر مستقیم پیش بینی پذیری $(\beta = -0/13)$ و وفاداری $(\beta = -0/15)$ بر ناپایداری ازدواج منفی و غیر معنی دار و اثر مستقیم قابلیت اعتماد $(\beta = -0/36)$ بر ناپایداری ازدواج منفی و معنی دار است. همچنین اثر مستقیم نگرش به روابط پیش از ازدواج بر ناپایداری ازدواج $(\beta = -0/15)$ منفی و معنی دار است. همچنین اثر غیرمستقیم پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری به ناپایداری ازدواج از طریق نگرش به روابط پیش از ازدواج به ترتیب برابر با $-0/20$ ، $-0/12$ و $-0/10$ منفی و معنی دار است. همچنین اثر کل پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری به ناپایداری ازدواج از طریق نگرش به روابط پیش از ازدواج برابر $(\beta = -0/17)$ منفی و معنی دار است.

جدول (۳) ضرایب مسیر متغیرهای برون زا و درون زا

p	t	se	β	ملاک	پیش بین	اثرات مستقیم
< 0/01	3/43	0/33	1/12	نگرش به روابط پیش از ازدواج	پیش بینی پذیری	
< 0/01	2/55	0/27	0/68		قابلیت اعتماد	
< 0/01	3/73	0/15	0/57		وفاداری	
> 0/05	-0/84	0/16	-0/13	ناپایداری ازدواج	پیش بینی پذیری	
< 0/05	-2/80	0/13	-0/36		قابلیت اعتماد	
> 0/05	-1/97	0/08	-0/15		وفاداری	
< 0/01	-5/42	0/03	-0/15	ناپایداری ازدواج	نگرش به روابط پیش از ازدواج	

< ۰/۰۱	-۳/۰۴	۰/۰۶	-۰/۲۰	از طریق نگرش به روابط پیش از ازدواج	از پیش بینی پذیری به ناپایداری ازدواج	اثرات غیر مستقیم
< ۰/۰۵	-۲/۳۸	۰/۰۵	-۰/۱۲	از طریق نگرش به روابط پیش از ازدواج	قابلیت اعتماد به ناپایداری ازدواج	
< ۰/۰۱	-۳/۲۵	۰/۰۳	-۰/۱۰	از طریق نگرش به روابط پیش از ازدواج	وفاداری به ناپایداری ازدواج	
< ۰/۰۱	-۶/۶۳	۰/۰۳	-۰/۱۷	از طریق نگرش به روابط پیش از ازدواج	پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری به ناپایداری ازدواج	اثرات کل

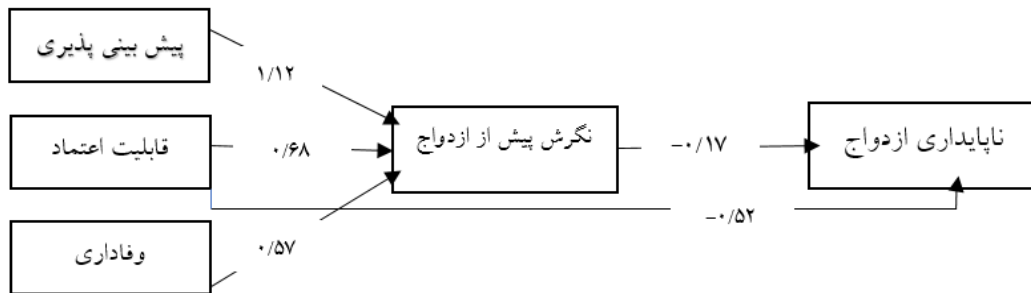
در الگوی پیشنهادی، نتایج آزمون مجذور χ^2 به منظور بررسی برازش الگوی کلی نشان داد که بین الگوی پیشنهادی و مشاهده شده هماهنگی کاملی وجود دارد ($p > ۰/۰۵$ و $\chi^2_{(۰)} = ۰/۰۰$). لذا فرض صفر درباره برازش الگو با داده‌ها پذیرفته می‌شود. بر این اساس مدل اشباع شده و از برازش کامل برخوردار است^{۱۲}.

جدول (۴) شاخص‌های برازندگی مدل مفهومی پژوهش

ردیف	نام آزمون	چه زمانی مدل برازنده است؟	میزان در مدل	نتیجه
۱	χ^2	معنادار نباشد.	۰/۰۰	برازش اشباع شده
۲	RMSEA	اگر کوچک‌تر از ۰/۰۸ باشد.	۰/۰۰	برازش اشباع شده

علی‌رغم برازش و اشباع کامل مدل به علت نرسیدن بعضی از شاخص‌های آماری مسیرها به معنی‌داری آماری در آخرین مرحله پیرایش و اصلاح مدل بر اساس شاخص‌های اصلاح صورت گرفت. ضرایب مسیر مدل اصلاحی در شکل (۲) ارایه شده است. پس از حذف مسیر مستقیم پیش بینی پذیری و وفاداری بر ناپایداری ازدواج به دلیل غیر معنی‌دار بودن و ویرایش مدل شاخص‌های مدل نشان دهنده برازش مناسب مدل با داده‌ها بود.

¹².The Model is Saturated, the Fit is Perfect

Chi-square=6.22, $df=2$, p-value=0.045, RMSEA=0.084

شکل (۲) ضرایب مسیر مدل اصلاحی ناپایداری ازدواج از طریق اعتماد در روابط بین فردی با نقش نگرش به روابط پیش از ازدواج

بر اساس شاخص‌های برازش جدید میزان شاخص مجذور χ^2 برابر با ۶۲/۲۲، شاخص برازندگی GFI برابر با ۰/۹۹، شاخص تعدیل شده برازندگی AGFI برابر با ۰/۹۴، شاخص برازش مقایسه‌ای CFI برابر با ۰/۹۹، RFI برابر با ۰/۹۹، شاخص برازش نرمال شده NFI برابر با ۰/۹۹، NNFI برابر با ۰/۹۷، شاخص برازش فزاینده IFI برابر با ۰/۹۹ و جذر برآورد خطای تقریب RMSEA برابر با ۰/۰۸۴ به دست آمد که همگی حاکی از برازش مناسب مدل با داده‌ها است.

همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد که ۲۸ درصد از واریانس مشاهده شده در روابط پیش از ازدواج از طریق اعتماد (پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری) تبیین می‌شود. به علاوه ۲۸ درصد واریانس مشاهده شده در ناپایداری ازدواج از طریق ترکیب اعتماد (پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری) و نگرش به روابط پیش از ازدواج قابل تبیین است.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی نقش میانجی روابط پیش از ازدواج در رابطه بین اعتماد در روابط بین فردی و ناپایداری ازدواج دانشجویان انجام شد. نتایج نشان داد که مدل نقش میانجی روابط پیش از ازدواج در رابطه بین اعتماد در روابط بین فردی و ناپایداری ازدواج از برازش خوبی برخوردار است. یافته‌ها نشان داد که اثر غیرمستقیم اعتماد در روابط بین فردی با میانجی‌گری روابط پیش از ازدواج بر ناپایداری ازدواج معنی‌دار است. یافته‌های این پژوهش نشان داد که روابط پیش از ازدواج می‌توانند نقش غیرمستقیمی در افزایش اثرات اعتماد در روابط بین فردی بر ناپایداری ازدواج بگذارند. یافته‌های مربوط به رابطه مستقیم اعتماد بین فردی (شامل سه

دانشگاه هرمزگان
Hormozgan University

دهمین همایش ملی

مؤسسه علمی و فرهنگی
آنگین نگر
گنجینه ملی ۱۳۸۵-۱۳۹۰

تازه های روانشناسی مثبت

ISC

Sponsored and Indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

مولفه پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری) با نگرش به روابط پیش از ازدواج با یافته‌های ریاحی و خیاطان (۱۳۹۷) نشان دادند نگرش به ارتباط قبل از ازدواج و اعتماد در روابط بین فردی به ترتیب قادر به تبیین تغییرات و پیش بینی رغبت به ازدواج بوده اند. مارکمن و همکاران (۲۰۱۰) ارتباط پیش از ازدواج چه مثبت باشد و چه منفی یکی از مهم ترین پیش بینی کننده های طلاق است. همسو و همخوان است.

در تبیین این فرضیه می توان گفت اعتماد مقدمه ارتباط با دیگران و نگرش نسبت به خود و دنیای اطراف است که بر رفتار و اعمال ما تأثیر می گذارد. ریشه این نگرش نظریه اریکسون است که بیان می کند اعتماد از تجربیات اولیه دوران کودکی حاصل می شود و جزء ارکان ضروری شکل گیری هر گونه رابطه ای است. برای تداوم یک رابطه باید به گونه ای قابل اعتماد عمل کرد یا رفتاری قابل اعتماد داشت. این حکم، روابط دو نفره، فامیلی، ازدواج و هر گونه رابطه بین فردی را در بر می گیرد. اعتماد یکی از مهمترین کیفیت ها در هر رابطه نزدیک و صمیمی است و بیشتر در کنار تعهد و عشق به عنوان هسته مرکزی رابطه ایده آل در نظر گرفته می شود. اعتماد در روابط بین فردی می تواند بر نگرش افراد نیز تأثیر بگذارد (اکبری بورنگ و قوامی راد، ۱۳۹۴). وقتی بین دو فرد اعتماد شکل می گیرد و فرد طرف مقابل خود را قابل پیش بینی و قابل اعتماد می یابد نگرش مثبتی به فرد پیدا می کند و سعی به برقراری روابط موثر با وی می نماید و روابط بین فردی خود را بر پایه وفاداری بنا می نمایند. تعامل بین اشخاص تعیین می کند که آیا فرد قابل اعتماد است یا نه. اگر در روابط فرد به نیازهای یکدیگر توجه نمایند و محبت، عشق و امنیت کافی را برای یکدیگر تامین نمایند از آن پس فرد شروع به پرورش حس اعتماد خواهد کرد و نگرش فرد نسبت به طرف مقابلش مثبت خواهد بود. از طرفی اگر اشخاص طرد کننده، بی ثبات و بی توجه باشد، نگرش بی اعتمادی در فرد پرورش می یابد. بنابراین می توان گفت همبستگی بین افراد، معلول اعتماد متقابل افراد نسبت به یکدیگر است و اعتماد باعث افزایش نگرش مثبت به روابط می گردد (میرفردی و احمدی قارنائی، ۱۳۹۵). از طرفی نگرش ها بر گرایش ها، باورها، آمادگی افراد برای برقراری ارتباط موثر تأثیر دارد. نگرش های مثبت، باعث بالابردن اعتماد به نفس، کسب مقبولیت و اعتماد و وفاداری در بین افراد می گردد و در نهایت وقتی در روابط پیش از ازدواج اعتماد شکل بگیرد، زوجین یکدیگر را قابل پیش بینی، وفادار و قابل اعتماد می یابند و این مولفه ها خود می تواند به نگرش مثبت در روابط پیش از ازدواج و در نهایت به ازدواج منجر گردد. لذا می توان گفت بین اعتماد بین فردی (شامل سه مولفه پیش بینی پذیری، قابلیت اعتماد و وفاداری) با نگرش به روابط پیش از ازدواج رابطه مستقیم وجود دارد (ریاحی و خیاطان، ۱۳۹۷).

همچنین یافته های مربوط به رابطه مستقیم نگرش به روابط پیش از ازدواج با اعتماد در روابط بین فردی با یافته های آقامحمدیان شعرباف و همکاران (۱۳۸۸) بین روابط قبل از ازدواج با رضایت مندی پس از ازدواج متأهلین رابطه وجود دارد. ریاحی و خیاطان (۱۳۹۷) نشان دادند نگرش به ارتباط قبل از ازدواج و اعتماد در روابط بین فردی به ترتیب قادر به تبیین تغییرات و پیش بینی رغبت به ازدواج بوده اند. میرعالی و همکاران

دانشگاه همدان
Hamedan University

دهمین همایش ملی

مؤسسه علمی و آموزشی
آنگین نگار
شماره ملی: ۱۳۱۵۱۳۳۰۰

تازه های روانشناسی مثبت

(۱۳۹۴) بین اعتماد و روابط نزدیک بین فردی زوجین، رابطه وجود دارد. وگنر و سندبرگ (۲۰۲۰) بین صمیمیت و اعتماد در روابط با پایداری ازدواج، رابطه وجود دارد همخوان و همسو است.

امروزه روابط پیش از ازدواج به عنوان یک هنجار شناخته می‌شود. ریاحی و خیاطان (۱۳۹۷) نشان دادند روابط پیش از ازدواج بر رغبت به ازدواج تاثیر مثبت دارد. با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی جامعه ایران افراد به روابط پیش از ازدواج گرایش بیشتری پیدا کرده اند. پارتوت (۲۰۰۶) بیان می‌کنند که دختران و پسران از طریق برقراری رابطه با جنس مخالف نیازهای خود را ارضا می‌کنند و هر کدام اهداف و انتظارات و امیال و نیازهای متفاوتی نسبت به روابط پیش از ازدواج دارند. وقتی روابط پیش از ازدواج در بین افراد به شکست عاطفی منجر گردد این شکست باعث شکل گیری نگرش و باورهای منفی نسبت به جنس مخالف، اجتناب از روابط بین فردی عاشقانه و آسیب پذیری فرد در حوزه عزت نفس منجر می‌شود. از طرفی فرد با قرار گرفتن در این شکل از روابط می‌تواند تصویر زندگی زناشویی با ازدواج قانونی را برای خود مجسم می‌نمایند که می‌تواند به شناخت دقیق تر منجر گردد اگر این روابط همراه با لذت و خوشایندی باشد و افراد نیازهای یکدیگر را به درستی برآورده سازند و به یکدیگر متعهد و وفادار باشند این می‌تواند احساس اعتماد را در دو طرف شکل دهد و این اعتماد در رابطه باعث تمایل افراد به بودن در کنار هم برای همیشه و ازدواج سوق می‌دهد. توجه به ترجیحات، علاقمندی و نگرش افراد در روابط قبل از ازدواج، یکی از عوامل ایجاد حس اعتماد در بین افراد است (میرعالی و همکاران، ۱۴۰۰). پارسونز اعتماد را مدل درونی شده ی ارزش ها و هنجارها و تعهدات می‌داند که قدرت پیش بینی در فعالیت های روزمره را افزایش می‌دهد. به نظر او افراد سعی می‌کنند بر اساس آنچه به صورت تجربی از خواسته ها و انتظارات طرف مقابل درک کرده اند عمل کنند و با بررسی رفتار یکدیگر امکان کنترل و پیش بینی رفتار را به دست آورند. اعتماد در روابط بین فردی حاصل روابط مستقیم و چهره به چهره میان افراد است و این اعتماد معطوف به افرادی است که آنها را به خوبی می‌شناسند و روابط پیش از ازدواج باعث ایجاد این شناخت می‌گردد و شناخت درست باعث شکل گیری اعتماد و در نهایت ازدواج می‌گردد. لذا می‌توان گفت بین نگرش به روابط پیش از ازدواج با اعتماد در روابط بین فردی رابطه مستقیم وجود دارد.

و نیز یافته های مربوط به نقش میانجی و اثر غیرمستقیم نگرش به روابط پیش از ازدواج در رابطه بین اعتماد در روابط بین فردی با ناپایداری ازدواج با یافته های اسدی و همکاران (۱۳۹۶) ناپایداری ازدواج بر اساس رفتارهای کنترل گرایانه زن و شوهر و خرسندی زناشویی قابل پیش بینی است. صدفی و همکاران (۱۳۹۸) بین ناپایداری ازدواج با توافق سنجی ازدواج، رابطه وجود دارد. آقامحمدیان شعرباف و همکاران (۱۳۸۸) بین روابط قبل از ازدواج با رضایت مندی پس از ازدواج متأهلین رابطه وجود دارد. ریاحی و خیاطان (۱۳۹۷) نشان دادند نگرش به ارتباط قبل از ازدواج و اعتماد در روابط بین فردی به ترتیب قادر به تبیین تغییرات و پیش بینی رغبت به ازدواج بوده اند. متقی و عزآبادی (۱۳۹۸) روابط قبل از ازدواج بر رضایت از روابط زناشویی بعد از ازدواج تأثیر مثبت و معنادار دارد. مو (۲۰۲۳) نشان دادند روابط قبل از ازدواج، انحلال زناشویی و کیفیت زناشویی رابطه

دانشگاه هرمزان
Homageen University

دهمین همایش ملی

موسسه علمی و فرهنگی
آگهیون نگار
شماره ملی: ۱۳۸۵۴۳۳۰

تازه های روانشناسی مثبت

ISC

Sponsored and Indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

وجود دارد لارسون و هولمن (۲۰۲۳) بین روابط پیش از ازدواج و کیفیت و ثبات زندگی زناشویی رابطه وجود دارد. گوردون و دورانا (۱۹۹۹) نشان دادند برخورداری از مهارت های ارتباطی باعث کاهش اضطراب، افزایش سازگاری، افزایش رضایت و صمیمیت زناشویی شده است مطابق و همسو است با توجه به فشار نیازها و وجود الگو های مختلف جوانان قبل از ازدواج به برقراری ارتباط با جنس مخالف تمایل پیدا کرده اند. روابط پیش از ازدواج در تعارض بین هنجارهای اجتماعی و خانوادگی با تجربه های روزمره نیازهای خاص دوره جوانی قرار دارد که برآیند آن افزایش روابط پیش از ازدواج و کاهش نرخ ازدواج است. افراد با نگرش مثبت به روابط پیش از ازدواج با واسطه داشتن حالات هیجانی و گرایش به تجربه کردن تعاملات عاشقانه به روشی جهت ابراز حالات هیجانی و ارضای نیازهای عاطفی و جنسی دست می یابند به طوری که احساس لذت، شادمانی و عزت نفس ناشی از این وضعیت زمینه افزایش اعتماد و وفاداری بین افراد را بالا می برد (مو، ۲۰۲۳). روابط پیش از ازدواج به دلیل فارغ بودن از مسئولیت های قانونی، نبود الزام فشار و هنجار اجتماعی و آسانی جهت تعامل با جنس مخالف را فراهم می کند که در طی این فرایند تمایلات و خواسته های عاطفی و جنسی ابراز می شود و بدیهی است سن ازدواج افزایش و میل فرد به ازدواج کاهش می یابد (صدفی و همکاران، ۱۳۹۸). همچنین زمانی که روابط و الگو های ارتباطی فاقد اعتماد و صمیمیت باشد، اختلالات زیادی در روابط بین فردی عاشقانه شیوع پیدا می کند. فرد با القا و فرافکنی الگو های ارتباطی پیشین خود به روابط پیش از ازدواج به سبک مقابله ای جبران دست می زند و معاشرت با جنس مخالف را به عنوان بهترین روش جهت جبران فرض می کند و تمایلی به ازدواج ندارد و در صورتی که نتیجه این وضعیت نیز به شکست عاطفی منجر شود بدگمانی و تردید به صمیمیت بین فردی و ازدواج شکل می گیرد. لذا می توان نتیجه گرفت نگرش به روابط پیش از ازدواج در رابطه بین اعتماد در روابط بین فردی با ناپایداری ازدواج اثر غیرمستقیم دارد. از محدودیتهای پژوهش می توان به موارد زیر اشاره کرد پژوهش حاضر به صورت مقطعی درباره گروهی از دانشجویان شهر کاشمر انجام شده است لذا می بایست در تعمیم نتایج به سایر جوامع دیگر احتیاط کرد. اگرچه این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است و با روش مدل یابی معادلات ساختاری انجام شده است، اما استنباط روابط علی به دلیل ماهیت متغیرها آسان به نظر نمی رسد. لذا پیشنهاد می شود در پژوهش های بعدی می توان از پژوهش های طولی برای بررسی دقیق تر روابط بین متغیرها استفاده گردد.

منابع

اسدی، شیلا؛ پیرانی، ذبیح و تقوایی، داوود (۱۳۹۶). پیش بینی ناپایداری ازدواج بر اساس رفتارهای کنترل گرایانه زن و شوهر و خرسندی زناشویی در زنان. چهارمین کنفرانس بین المللی نوآوری های اخیر در روانشناسی، مشاوره و علوم رفتاری، ۱-۲۰.

دانشگاه هوهنم
Hovehnam University

دهمین همایش ملی

موسسه علمی و تخصصی
انجمن نگرانان
کشورهای ۱۳۸۵-۱۳۹۳

تازه های روانشناسی مثبت

اکبری بورنگ، محمد و قوامی راد، زینب (۱۳۹۴). پیش بینی اعتماد بین فردی دانش آموزان دختر متوسطه شهرستان بیرجند بر اساس جو عاطفی خانواده و جهت گیری مذهبی. فصلنامه شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، ۱۸(۶۹)، ۱۷۶-۲۱۱.

آقامحمدیان شعریاف، حمیدرضا؛ جوادی، مرضیه؛ آزادی، زینب؛ جهانیان، امیر (۱۳۸۸). بررسی روابط قبل از ازدواج در رضایت مندی جنسی پس از ازدواج متأهلین. خلاصه مقالات چهارمین کنگره سراسری خانواده و سلامت جنسی، دانشگاه شاهد، ۷۷.

جاویدمهر، فهیمه (۱۳۹۵). اعتبارسنجی و سنجش اعتبار نسخه فارسی مقیاس اعتماد در روابط بین فردی متأهلین فرهنگی شهر شیراز. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

رضانی، ریحانه و موسوی پور، سعید و پیرانی، ذبیح (۱۴۰۱). بررسی اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر روش ذهن آگاهی بر طرحواره های ناسازگار اولیه، رضایتمندی و میزان اعتماد زناشویی در زوج های جوان. خانواده درمانی کاربردی، ۳(۳)، ۴۵۶-۴۳۷.

ریاحی، مهشید و خیاطان، فلور (۱۳۹۷). رابطه بین نگرش به والدین، اعتماد در روابط بین فردی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با رغبت به ازدواج. مطالعات زن و خانواده پژوهشکده زنان دانشگاه الزهرا (س)، ۱۶(۱)، ۹۲-۶۹.

سلیمانی، علی؛ فراهتی، مهرزاد؛ موجودی، مریم و طاهری، منصوره (۱۳۹۰). تأثیر نوع ازدواج (سنتی - مدرن) بر رضایت زناشویی زوجین. دومین همایش ملی روانشناسی - روانشناسی خانواده. ۱-۱۲.

صدفی، الناز؛ منیرپور، نادر؛ میرزا حسینی، حسن (۱۳۹۸). مدل ناپایداری ازدواج بر اساس توانمندی ایگو با نقش میانجی توافق سنجی ازدواج. سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت؛ ۳۳(۵)، ۱۰-۱.

فرح بخش، کیومرث (۱۳۹۴). آسیب شناسی تحولی ازدواج. تهران: انتشارات میعاد.

متقی، شکوفه و عزآبادی، زهرا (۱۳۹۸). نگرش به ارتباط قبل از ازدواج و رضایت زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه پیام نور شیراز. اولین کنگره دوسالانه تازه های روانشناسی و علوم رفتاری، ۱-۱۲.

مسلمی سراجی، رقیه و بوستانی پور، علیرضا (۱۳۹۸). پیش بینی ناپایداری ازدواج بر اساس تعارضات زناشویی با نقش واسطه ای افسردگی پس از زایمان. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۰(۲۷)، ۱۵۷-۱۴۱.

مهتری نژاد، سید ابوالقاسم (۱۳۹۳). مبانی ازدواج و تشکیل خانواده. تهران: انتشارات آوای نور.

میرشکار، ساره (۱۳۹۰). بررسی رابطه ساده و چند گانه متغیرهای ارتباط با جنس مخالف پیش از ازدواج، احساس گناه و احساس شرم با رضایت زناشویی در زنان متأهل زیر ۳۵ سال شهر تهران. پایان نامه

کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی.

میرعالی، سیدابراهیم؛ فلاح چای، سیدرضا و زارعی، اقبال (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین اعتماد در روابط با روابط نزدیک بین فردی زوجین، همایش: کنگره ملی خانواده سالم، اهواز. ۳۰۶-۲۹۸.

دانشگاه همایون
Homageen University

دهمین همایش ملی

مجلس شورای اسلامی
آئین نامه
شماره ۱۳۸۹/۳۳۳

تازه های روانشناسی مثبت

ISC

Sponsored and Indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

نظری، علی محمد؛ صاحب‌دل، حسین و اسدی، مسعود (۱۳۸۹). بررسی ارتباط بین سبک های دلبستگی و میزان بی ثبات ازدواج در زنان و مردان متأهل. *زن و مطالعات خانواده*، ۲(۸)، ۱۱۵-۱۲۵.
هدایتی، شهناز و شبانینی، وصال (۱۴۰۰). برقراری ارتباط موثر. *بهورز*، ۳۲(۱۱)، ۸۳-۸۵.

- Charvat, E. J., Garneau-Rosner, C. L., Monk, J. K., & Colaner, C. W. (2023). The intergenerational transmission of relationship instability: A focus on emerging adult on-off relationships. *Family process*, 62(1), 423-441.
- Gabbay, N., Lafontaine, M. F., & Bourque, L. (2012). Factor structure and reliability assessment of the Dyadic Trust Scale with individuals in same-sex romantic relationships. *Journal of GLBT Family Studies*, 8(3), 258-269.
- Greiff, A. P. (2000). Characteristics of families that function well. *Journal of family Issues*, 21(8), 948-962
- Hahlweg, K., & Richter, D. (2010). Prevention of marital instability and distress. Result of an 11-year longitudinal follow-up study. *Journal of Behavior Research Therapy*, 48, 377-383.
- Islam, M. M. (2022). Child marriage, marital disruption, and marriage thereafter: evidence from a national survey. *BMC women's health*, 22(1), 1-10.
- Markman, H. J., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., Ragan, E. P., & Whitton, S. W... (2010) The premarital communication roots of marital distress and divorce: The first five years of marriage. *Journal of Family Psychology*, 24(4), 098-089.
- Molden, D. (2012). *How to Manage with NLP*. Pearson UK.
- Mu, Zheng. (2023). Premarital Cohabitation, Marital Dissolution, and Marital Quality in China. *Journal of Family Issues*, 0192513X231155663.
- Nieben, D., Beierlein, C., Rammstedt, B., & Lechner, C. M. (2020). An English-language adaptation of the Interpersonal Trust Short Scale (KUSIV3). *Measurement Instruments for the Social Sciences*, 2(1), 1-12.
- Norris, S.L. & Zweigenhaft, R.L. (2009). "Self-monitoring, trust and commitment in romantic relationship". *Journal of social psychology*, 139, 215-221
- Wagner, R. F., & Sandberg, J. L. (2020). Examining the relationship between marital intimacy and trust in relationships with marriage stability. *Humanitas: Indonesian Psychological Journal*, 1-10.